

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Antykwariusz

(522101)

Właściciele sklepów

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Antykwariusz

(522101)

Właściciele sklepów

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Antykwariusz (522101)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [523]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce autorskie wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie obiektów do sprzedaży	8
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Sprzedawanie obiektów	10
3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Ocenianie autentyczności i wycenianie obiektów	11
3.5. Kompetencje społeczne.....	11
3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	15
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Antykwariusz 522101

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Marszand¹¹.
- Handlarz sztuką.
- Handlarz dziełami sztuki.
- Handlarz antykami.
- Bukinista³.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 5221 Shop keepers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w maju 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Maciej Jakubowski – Connaissanceur – Salon Antykwaryczny, Galeria, Kraków.
- Julia Niewiarowska-Kulesza – Dom Aukcyjny Rynek Sztuki Sp. z o.o., Łódź.
- Adam Gajda – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Joanna Gralak-Merchel – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Włodzimierz Walkusz – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Recenzenci:

- Monika Bryl – Dom Aukcyjny Artissima sp. z o.o., Warszawa.
- Agnieszka Pospizil – Ekspert niezależny, Warszawa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Marzena Karpińska – Dom Aukcyjny Polswiss Art, Warszawa.
- Monika Wiśniewska – Dom Aukcyjny REMPEX, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Antykwariusz zajmuje się handlem detalicznym artykułami przede wszystkim używanymi: książkami, drukami, rękopisami i dziełami sztuki dawnej (antykami) i współczesnej, przedmiotami o wartości kolekcjonerskiej, artystycznej, historycznej i naukowej. Prowadzi również ocenę dzieł sztuki (w tym ocenę autentyczności i wycenę) w wyspecjalizowanych sklepach, to jest: antykwariatach, galeriach, domach aukcyjnych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Zawód **antykwariusz** ma charakter handlowy. Dokonuje on zakupu i sprzedaży artykułów przede wszystkim używanych: książek i dzieł sztuki (antyków, artefaktów¹) klientom w wyspecjalizowanych sklepach: antykwariatach, galeriach, domach aukcyjnych, za określoną cenę. Odbywa się to w sposób bezpośredni, przy zastosowaniu tradycyjnej formy sprzedaży lub pośrednio, z wykorzystaniem sprzedaży internetowej. Antykwariusz zajmuje się również oceną autentyczności i wyceną dzieł sztuki.

Sposoby wykonywania pracy

Antykwariusz obsługuje kupujących, udzielając informacji o sprzedawanych produktach. Dokonuje przyjęcia lub zakupu obiektu, następnie do jego obowiązków należy właściwe rozpoznanie obiektu, ocena jego wartości artystycznych i ekonomicznych, prawidłowa atrybucja² oraz właściwe opisanie i wycena, a także estetyczne i atrakcyjne wyeksponowanie go na sali sprzedażowej oraz stronie internetowej, zgodnie z przyjętymi standardami. Antykwariusz dokumentuje obrót towarowy za pomocą urządzeń fiskalnych, dokonuje operacji rachunkowo-kasowych, rozlicza i zabezpiecza utarg. Bierze udział w inwentaryzacji obiektów. Antykwariusz przyjmuje reklamacje i podejmuje decyzję o ich uwzględnieniu bądź anulowaniu. W przypadku dużych domów aukcyjnych powyższe zadania są rozdzielane na poszczególne osoby, to jest: oceną autentyczności i wyceną dzieł zajmuje się ekspert, rozliczeniami księgowość, dokumentacją fotograficzną profesjonalny fotograf, tworzeniem katalogów oraz druków promujących daną instytucję grafik (artysta-plastyk).

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. 3.3. i 3.4. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **antykwariusza** jest punkt sprzedaży dzieł sztuki:

- galeria,
- antykwariat,
- dom aukcyjny.

Antykwariusz wykonuje pracę samodzielnie lub zespołowo, na podstawie:

- umowy o pracę,
- umów cywilnoprawnych.

Antykwariusz może także świadczyć swoje usługi w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Antykwariusz korzysta z następujących narzędzi i urządzeń potrzebnych do pracy:

- komputera z dostępem do Internetu,
- telefonu,
- aparatu fotograficznego,
- kamery wideo,
- skanera,
- wagi,
- lampy UV,
- lupy lub mikroskopu,
- miary zwijanej,
- aplikacji obsługujących dostęp do baz notowań aukcyjnych w Polsce i na świecie,
- literatury fachowej (monografie i indeksy artystów, katalogi wystaw, leksykony znaków).

Organizacja pracy

Antykwariusz w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w instytucji może pracować indywidualnie lub zespołowo. Osoby w tym zawodzie zwykle pracują w systemie jednonumeryjnym, w stałych godzinach pracy, ale niekiedy należy liczyć się z koniecznością dostosowania się do wymagań klienta i spotkań w dogodnym dla niego miejscu i porze dnia. Odstępstwem od stałych godzin pracy bywają także nieregularnie występujące wydarzenia handlowe, takie jak wernisaże¹⁵ i finisaże⁸ wystaw dzieł sztuki, jak również stacjonarne aukcje dzieł sztuki oraz targi sztuki, odbywające się w godzinach wieczornych lub w soboty i niedziele.

Zasadniczo miejscem pracy są pomieszczenia pracodawcy przeznaczone do indywidualnej pracy, a także pomieszczenia przeznaczone do spotkań z klientem, pozwalające na nieskrępowaną i niezakłóconą rozmowę oraz oględziny przyjmowanych do sprzedaży obiektów czy prezentację oferowanych do sprzedaży dzieł sztuki. Ponadto pracownik wykonuje pracę w terenie, dokonując wizytacji w miejscu zamieszkania klienta, gdzie znajdują się dzieła sztuki mogące potencjalnie trafić do sprzedaży. Wykorzystuje również technologie informacyjno-komunikacyjne do prezentowania oferty i komunikacji z klientami na odległość.

Antykwariusz może oferować swoje usługi i obiekty trzem zasadniczym grupom odbiorców: osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej, przedsiębiorcom i instytucjom państwowym (głównie muzeom).

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Antykwariusz ze względu na pracę w pozycji stojącej lub siedzącej narażony jest na:

- schorzenia kręgosłupa,
- choroby układu krążenia,
- zwyrodnienia stawów,
- żylaki.

Ze względu na pracę przy komputerze oraz posługiwanie się lampą UV antykwariusz jest narażony na problemy ze wzrokiem. Ponadto z uwagi na kontakt z dziełami dawnymi, często przechowywanymi przez właścicieli w miejscach wilgotnych, narażony jest na kontakt z grzybami bądź pleśnią. Wśród antykwariuszy występuje również alergia na roztocza kurzu domowego oraz nikiel. Ze względu na częsty kontakt z ludźmi antykwariusz jest narażony na infekcje przenoszone drogą kropelkową. Praca fizyczna przy montażu ekspozycji oraz noszenie ciężkich przedmiotów (meble, rzeźby) może powodować schorzenia narządu ruchu.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **antykwariusz** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna sprawność fizyczna umożliwiająca wykonywanie zadań,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zręczność rąk i palców,
- czucie dotykowe;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolności rachunkowe,
- zdolność oceny organoleptycznej obiektów,
- podzielność uwagi i umiejętność koordynowania kilku czynności w jednym czasie,
- bardzo dobra pamięć (zwłaszcza wzrokowa oraz umiejętność zapamiętywania twarzy),
- zdolność do koncentracji uwagi,
- zdolność przekonywania,
- zdolność logicznego myślenia;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- cierpliwość,
- obowiązkowość,
- samodyscyplina,
- dyspozycyjność,
- dokładność,
- rzetelność,
- terminowość,
- odpowiedzialność,
- odporność na stres,
- dbałość o czystość i porządek,

- kultura osobista,
- dyskrecja,
- łatwość nawiązywania kontaktów,
- otwartość poznawcza,
- komunikatywność,
- dbałość o wygląd zewnętrzny.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.5. Kompetencje społeczne; 3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu są zaburzenia mowy, wady wzroku i słuchu niepodlegające korekcji. Są nimi także schorzenia układu kostno-stawowego i dysfunkcje układu ruchu uniemożliwiające obsługę klientów oraz mogące powodować sytuacje zagrażające bezpieczeństwu powierzonych obiektów.

WAŻNE

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Osoby zainteresowane podjęciem pracy **antykwariusza** powinny mieć wykształcenie co najmniej średnie. Jednak najczęściej jest wymagane wykształcenie wyższe humanistyczne, np. historia sztuki, historia, ekonomiczne bądź prawnicze.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu **antykwariusz** nie jest wymagane posiadanie szczególnych tytułów zawodowych, kwalifikacji czy niezbędnych uprawnień. Cenione jednak jest wykształcenie wyższe, np. tytuł magistra historii sztuki, który upoważnia antykwariusza do wystawiania dokumentów potwierdzających autentyczność dzieł sztuki. Również studia podyplomowe zwiększają kwalifikacje zawodowe. Niezbędna w zawodzie antykwariusza jest wiedza praktyczna, którą można zdobyć jedynie podczas długotrwałej praktyki w relacji mistrz–uczeń. Ponadto ważna jest również umiejętność posługiwania językami obcymi: zwłaszcza angielskim (w stopniu co najmniej dobrym), rosyjskim, niemieckim, francuskim, włoskim (w stopniu co najmniej podstawowym). Preferowaną kwalifikacją jest umiejętność prowadzenia samochodu potwierdzona prawem jazdy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Rozpoczynając pracę w antykwariacie, galerii czy domu aukcyjnym, z czasem antykwariusz może awansować z pracownika na kierownika działu, np. sprzedaży, bądź specjalistę w danej dziedzinie, np.

eksperta z zakresu malarstwa XIX wieku. Istnieje możliwość zdobycia uprawnień rzeczoznawcy majątkowego i biegłego sądowego.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **antykwariusz** nie ma możliwości potwierdzania oraz walidacji kompetencji zawodowych, zarówno w edukacji formalnej, jak i pozaformalnej.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **antykwariusz** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Nauczyciel akademicki – nauki humanistyczne	231006
Specjalista sprzedaży internetowej	243109
Rzeczoznawca majątkowy	244002
Muzealnik	262102
Historyk sztuki	263303
Krytyk artystyczny	264203

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **antykwariusz** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przyjmowanie lub kupowanie obiektów do sprzedaży.
- Z2 Opracowywanie obiektów do sprzedaży.
- Z3 Ekspozowanie obiektów na sali sprzedażowej oraz umieszczanie obiektów w ofercie internetowej.
- Z4 Obsługiwanie klientów zgodnie ze standardami zapewniającymi jakość.
- Z5 Zawieranie transakcji sprzedaży i wydawanie dokumentów z nią związanych.
- Z6 Ocenianie autentyczności dzieł sztuki i antyków.
- Z7 Wycenianie dzieł sztuki i antyków.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowywanie obiektów do sprzedaży

Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowanie obiektów do sprzedaży obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przyjmowanie lub kupowanie obiektów do sprzedaży	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Podstawowe fakty, zasady, procesy na rynku antykwarycznym; • Zasady profesjonalnej i rzeczowej komunikacji z klientem; 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywać zadania handlowe mające na celu przyjęcie obiektu do sprzedaży z uwzględnieniem specyfiki branży dzieł sztuki oraz unikatowości przyjmowanych do sprzedaży

<ul style="list-style-type: none"> • Zasady prowadzenia dokumentacji handlowej w procesie pozyskiwania obiektów do sprzedaży; • Zależności w zawodzie antykwariusza oraz w szerszym zakresie elementarne uwarunkowania prowadzonej działalności w handlu obejmującym sprzedaż dzieł sztuki i książek; • Kryteria oceny i wyceny obiektów będących przedmiotem handlu. 	<p>obiektów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nawiązywać kontakt z osobą dostarczającą obiekt, w tym <u>komitentem</u>⁹; • Wypełniać kwit depozytowy bądź inny dokument niezbędny do zakupu obiektu; • Dokonywać wstępnej ewaluacji obiektu; • Obchodzić się z obiektem, mając na uwadze jego stan zachowania.
--	---

Z2 Opracowywanie obiektów do sprzedaży

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady obowiązujące przy atrybucji i <u>proweniencji</u>¹³ dzieł sztuki, takie jak ustalenie techniki, czasu powstania i autorstwa; • Zasady tworzenia prawidłowego opisu dzieł sztuki; • Zasady dotyczące wyceny dzieł sztuki, w tym m.in. wpływ czasu powstania, rozmiaru i stanu zachowania na wartość dzieł sztuki; • Zasady funkcjonowania baz danych zawierających informacje na temat historycznych wyników sprzedaży dzieł sztuki oraz dokumentujących dzieła skradzione lub utracone w toku działań wojennych; • Zasady tworzenia fotografii produktowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystać z baz danych dokumentujących sprzedaż dzieł sztuki; • Korzystać z baz danych dokumentujących obiekty zaginione i skradzione oraz straty wojenne; • Sporządzać opis dzieła sztuki według ściśle określonego wzoru; • Posługiwać się sprzętem i urządzeniami, m.in.: lampą UV, lupą, miarą zwijaną; • Rozpoznawać technikę malarską, graficzną oraz materiał, z którego wykonany jest obiekt; • <u>Wydatować</u>¹⁶ prawidłowo obiekt; • Obsługiwać aparat fotograficzny w celu wykonania pełnej dokumentacji fotograficznej; • Obsługiwać programy graficzne w celu obróbki zdjęć; • Tworzyć bazy danych obiektów.

Z3 Eksponowanie obiektów na sali sprzedażowej oraz umieszczanie obiektów w ofercie internetowej

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i sposoby prezentacji oferty towarowej: eksponowanie, oznakowanie uwzględniające specyfikę dzieł sztuki; • Zasady prawidłowego oświetlenia dzieł sztuki i zabezpieczania ich przed kradzieżą; • Zasady i sposoby obsługi strony internetowej, w tym sklepu; • Zasady mające wpływ na widoczność oferty w internecie, w szczególności pod kątem wyszukiwarek internetowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowywać ekspozycję – zaprezentować obiekty w najkorzystniejszy dla nich sposób; • Eksponować dzieła sztuki w sposób niewpływający negatywnie na ich stan zachowania, z uwzględnieniem czynności mających na celu uniemożliwienie ich kradzieży; • Zamieszczać ofertę na stronie www w sklepie internetowym; • Sporządzać profesjonalny opis, zoptymalizowany pod kątem wyszukiwarek internetowych; • Prezentować ofertę w sposób podkreślający unikatowość dzieł sztuki oraz niepowtarzalność cech każdego obiektu; • Aktualizować ofertę w sklepie internetowym i uwzględniać bieżącą dostępność obiektów.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Sprzedawanie obiektów

Kompetencja zawodowa Kz2: Sprzedawanie obiektów obejmuje zestaw zadań Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Obsługiwanie klientów zgodnie ze standardami zapewniającymi jakość	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady obsługi klientów zgodnie z ustalonymi standardami obowiązującymi w przedsiębiorstwie i specyfiką branży antyków i dzieł sztuki; Rodzaje i tematy dzieł sztuki najbardziej poszukiwanych na rynku; Przepisy dotyczące handlu detalicznego i komisowego; Cechy sprzedawanych obiektów, w tym unikatowe atrybuty antyków i dzieł sztuki, mające wpływ na ich wartość; Sposoby przechowywania, transportu i konserwacji antyków oraz dzieł sztuki. 	<ul style="list-style-type: none"> Nawiązywać rozmowę z klientem; Doradzać zakup np. pod względem inwestycyjnym; Wyjaśniać laikowi w sposób przystępny, na czym polega wartość danego obiektu; Definiować techniki plastyczne; Wyjaśniać celowość <u>konserwacji</u>¹⁰ dzieł sztuki; Transportować dzieła sztuki w sposób bezpieczny.

Z5 Zawieranie transakcji sprzedaży i wydawanie dokumentów z nią związanych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Rodzaje i zasady obsługi sprzętu i urządzeń wykorzystywanych w punkcie sprzedaży; Rodzaje i zasady obsługi systemów kasowych i innych urządzeń: terminali kart płatniczych, testerów banknotów; Zasady sprzedaży, w tym procedury przyjmowania i rozpatrywania reklamacji; Podstawy rozpoznawania autentyczności środków płatniczych; Przepisy dotyczące sprzedaży detalicznej; Przepisy dotyczące ochrony i obrotu dziełami sztuki, w szczególności ich eksportu; Zasady tworzenia i prowadzenia dokumentacji w zakresie handlu dziełami sztuki ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów potwierdzających autentyczność oraz możliwości ich wywozu za granicę. 	<ul style="list-style-type: none"> Udzielać informacji klientom o towarach i warunkach ich sprzedaży; Przyjmować i realizować zamówienia klientów zgodnie z ustalonymi standardami obowiązującymi w przedsiębiorstwie przy użyciu sprzętu i urządzeń w punkcie sprzedaży (komputer, faks); Obsługiwać urządzenia kasowe w procesie sprzedaży; Sprzedawać zgodnie z przepisami dotyczącymi obrotu fiskalnego (wydawanie paragonów lub faktur); Przyjmować i pośredniczyć w rozpatrywaniu reklamacji (pracownik po wcześniejszym porozumieniu się z przełożonym); Wystawiać dokumenty potwierdzające nabycie dzieła sztuki (potwierdzenie nabycia, atest); Wystawiać dokumenty wywozowe (ocena i wycena) oraz w celach ubezpieczeniowych; Stosować procedury eksportowe.

3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Ocenianie autentyczności i wycenianie obiektów

Kompetencja zawodowa Kz3: Ocena autentyczności i wycena obiektów obejmuje zestaw zadań zawodowych Z6, Z7, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z6 Ocenianie autentyczności dzieł sztuki i antyków	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Techniki wykonywania dzieł sztuki (np. techniki malarskie, rodzaje grafiki warsztatowej, techniki zdobnicze); Historię Polski i historię powszechną w obszarach mających największy wpływ na sztukę i dzieła sztuki; Style w sztuce i cechy charakterystyczne dla sztuki w każdej epoce historycznej; Metody konserwacji dzieł sztuki; Podstawowe techniki fałszerskie i rodzaje <u>falsyfikatów</u>⁶; Rolę wyspecjalizowanego eksperta w procesie oceny autentyczności. 	<ul style="list-style-type: none"> Ocenić stan zachowania, odróżnić pierwotną materię obiektu od wtórnych uzupełnień i przeróbek; Weryfikować pochodzenie i potencjalne losy obiektu; Odróżniać obiekt poddany naturalnemu upływowi czasu od sztucznie postarzonego; Rozczytywać i interpretować znaki, oznaczenia i <u>sygnatury</u>¹⁴, oceniać ich autentyczność; Rozróżniać dzieło będące efektem pracy artysty od mechanicznego, masowego powielenia; Rozróżniać materiały i techniki stosowane w określonych dziedzinach wytwórczości; Ocenić poziom artystyczny dzieł sztuki oraz dokonywać analizy stylistycznej; Kontaktować się z wyspecjalizowanym ekspertem w przypadku wątpliwości.

Z7 Wycenianie dzieł sztuki i antyków	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Kryteria wyceny obiektu, np. wpływ stanu zachowania przedmiotu na jego wartość; Aktualne trendy rynkowe w branży dzieł sztuki, także zmiany cen na aukcjach dzieł sztuki oraz na targach sztuki; Bazy notowań aukcyjnych w Polsce i za granicą oraz bieżący poziom cen w galeriach i antykwariatach. 	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzać wnioskowanie polegające na umieszczeniu wycenianego dzieła wśród cen najbardziej podobnych obiektów, jakie pojawiły się w przeszłości na rynku; Ocenić przybliżoną <u>estymację</u>⁴ oraz potencjał cenowy danego obiektu w przyszłości; Analizować notowania aukcyjne; Uzasadniać wybrany poziom cenowy na kilku przykładach z rynku polskiego lub zagranicznego.

3.5. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **antykwariusz** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań.
- Wykonywania pracy samodzielnie, jak i współdziałania z zespołem.
- Dokonywania samooceny i weryfikowania swoich działań.
- Oceniania osób, którymi kieruje w zakresie realizacji zadań zawodowych.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową, poufnością i obowiązującymi przepisami, podkreślając tym profesjonalizm i uczciwość wobec klienta.

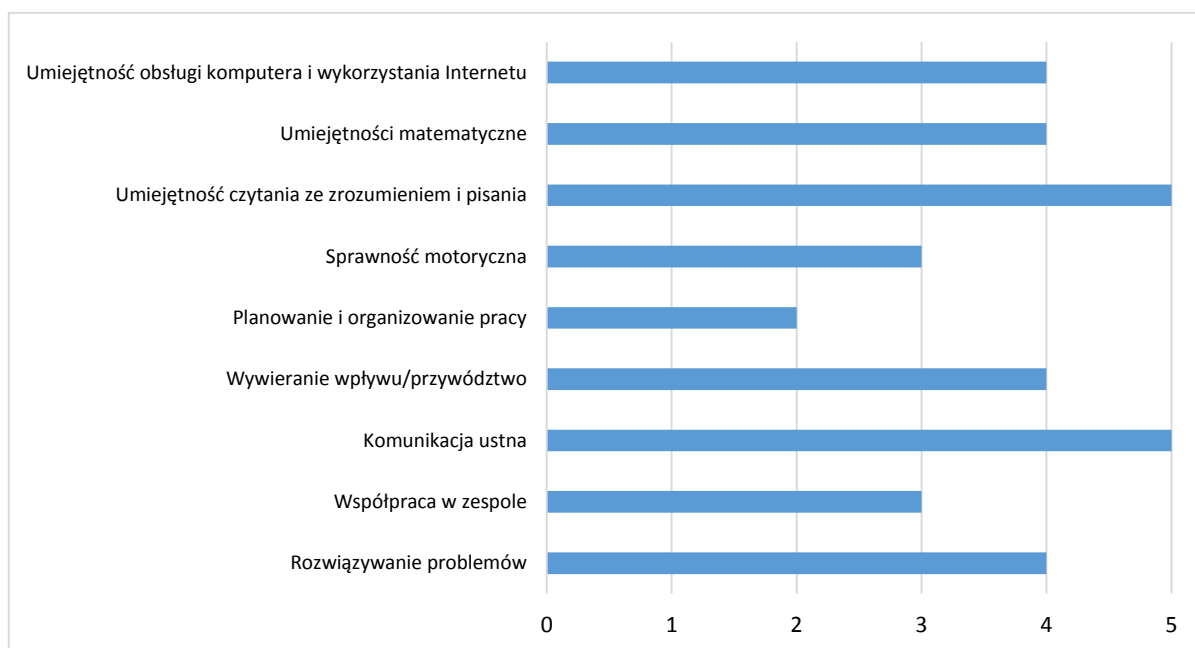
- Podnoszenia kompetencji zawodowych – poszerzania wiedzy z zakresu historii sztuki, doskonalenia umiejętności w zakresie technik sprzedaży, w tym technik negocjacji oraz zastosowania technologii informatycznych – własnych oraz podległego personelu w kontekście zmian prawnych i rynkowych.
- Uzasadniania decyzji opartych o wiedzę ekspercką.
- Budowania długotrwałych i poprawnych relacji również z klientami trudnymi.
- Prowadzenia negocjacji, mediacji i rozwiązywania konfliktów z klientami.
- Identyfikowania nietypowych i podejrzanych zachowań klientów.

WAŻNE:

Bardzo ważna jest postawa osoby wykonującej zawód **antykwariusz**, wzbudzająca zaufanie do swojego profesjonalizmu i uczciwości wobec klienta, jak również zrozumienia jego oczekiwań.

3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **antykwariusz**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **antykwariusz**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **antykwariusz** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Antykwariusz może znaleźć zatrudnienie w następujących miejscach pracy:

- antykwariatach (zarówno w książkowych, jak i w salonach dzieł sztuki),
- galeriach sztuki,
- domach aukcyjnych,
- sklepach specjalistycznych (filatelistyka⁷, numizmatyka¹², militaria, falerystyka⁵).

Ponadto antykwariusz prowadząc działalność gospodarczą, może oferować swoje usługi jako przedsiębiorca w zakresie doradztwa przy zakupach dzieł sztuki, jak również przy wycenie oraz ocenie ich autentyczności. Antykwariusz będący doświadczonym specjalistą może, po spełnieniu wymogów formalnych, zostać biegłym na potrzeby organów wymiaru sprawiedliwości czy państwowych i świadczyć na ich zlecenie usługi oceny i wyceny dzieł sztuki.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy**:
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego nie przygotowuje się pracowników do pracy w zawodzie **antykwariusz**. Najbardziej popularnym kierunkiem studiów dla przyszłego antykwariusza jest historia sztuki, prowadzona przez uniwersytety (na niektórych uczelniach w programie kształcenia historyków sztuki znajdują się przedmioty z zakresu rynku sztuki czy rzeczoznawstwa). Inne kierunki studiów mogące częściowo przygotować do pracy antykwariusza to: zarządzanie kulturą, historia, ochrona dóbr kultury oraz kulturoznawstwo. Ponadto istnieje możliwość ubiegania się o staż bądź szkolenie w zagranicznych domach aukcyjnych.

Szkolenie

Cechą charakterystyczną zawodu antykwariusza jest nabywanie wiedzy i doświadczenia w trakcie praktyki zawodowej pod okiem doświadczonego przełożonego (tradycyjna relacja mistrz–uczeń). Możliwe jest to np. w trakcie praktyk lub stażu odbywanego w trakcie edukacji, przed wejściem na rynek pracy. Ponadto istnieje możliwość specjalistycznego kształcenia podyplomowego w ramach studiów prowadzonych przez uczelnie prywatne i państwowe.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie miesięczne brutto osób pracujących na stanowiskach etatowych właściwych dla **antykwariusza** jest zróżnicowane i wynosi miesięcznie od 2100 zł do 4500 zł. Zazwyczaj instytucje

zatrudniające antykwariuszy stosują oprócz bazowego wynagrodzenia prowizyjne systemy wynagrodzeń, to znaczy że oprócz stałego zasadniczego wynagrodzenia pracownik otrzymuje prowizję uzależnioną np. od wartości sprzedaży zrealizowanej przez niego w danym miesiącu. Podany powyżej przedział wynagrodzeń nie obejmuje prowizji. Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód antykwariusza uzależniony jest od:

- doświadczenia zawodowego,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- regionu Polski,
- wielkości aglomeracji.

Zarobki osób prowadzących działalność właściwą dla antykwariusza na własny rachunek lub na stanowiskach kierowniczych w instytucjach uczestniczących w rynku antykwarycznym nie posiadają górnych ograniczeń i są uzależnione proporcjonalnie od wyników sprzedaży. Cechą charakterystyczną w tym wypadku jest duże zróżnicowanie miesięcznych dochodów uzależnione od sytuacji na rynku antykwarycznym. Pozapłacowe składniki motywacyjne zwyczajowo nie są stosowane przez podmioty i instytucje zatrudniające antykwariuszy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczebkach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

Zawód mogą wykonywać osoby z następującymi rodzajami niepełnosprawności – pod warunkiem odpowiedniego dostosowania środowiska pracy (pod względem technicznym i organizacyjnym) do rodzaju niepełnosprawności:

- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza pracy przy komputerze, wymagane jest wówczas dostosowanie sprzętu komputerowego,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), wymagane jest wówczas wyposażenie stanowiska w uchwyty, poręczce, regulowana wysokość krzesła, podnóżka i inne udogodnienia,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,
- innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in., pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego lub jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2187, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie wzorów dokumentów oceny wskazującej czas powstania zabytku, wyceny zabytku oraz potwierdzenia wwozu zabytku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 50, poz. 256).

Literatura branżowa:

- Bryl M.: Rynek sztuki w Polsce. Poradnik dla kolekcjonerów i inwestorów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2016.
- Golka M.: Rynek sztuki. Agencja Badawczo-Promocyjna ARTIA, Poznań 1991.
- Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria. Praktyka. Prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych. Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Warszawa 2012.
- Romanowska-Zadrozna M., Zadrozny T.: Straty wojenne. Malarstwo obce. Obrazy olejne, pastele, akwarele utracone w latach 1939–1945 w granicach Polski po 1945 r. bez ziem zachodnich i północnych. Tom I. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Poznań 2000.
- Trzciniński M.: Przestępczość przeciwko zabytkom archeologicznym: Problematyka prawno-kryminalistyczna. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2010.
- Tyczyńska A., Znojewska K.: Straty wojenne. Malarstwo polskie. Obrazy olejne, pastele, akwarele utracone w latach 1939–1945 w granicach Polski po 1945 r. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Poznań 2007.
- Tyczyńska A., Znojewska K.: Straty wojenne. Malarstwo polskie. Obrazy olejne, pastele, akwarele artystów polskich utracone w latach 1939–1945 w granicach Polski po 1945 r. Tom II. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa 2012.
- Wilk D.: Fałszerstwa dzieł sztuki. Aspekty prawne i kryminalistyczne. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2015.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Centrum Studiów Podyplomowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego: <https://www.ka.edu.pl/csp-oferta/rynek-sztuki-i-antykow>
- Międzynarodowy portal rynku sztuki: <https://www.artprice.com>
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego: <http://www.mkidn.gov.pl/pages/strona-glowna/dziedzictwo-kulturowe.php>
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego: <http://www.dzielautracone.gov.pl>
- Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów: <https://skradzionezabytki.pl/i/#>
- Polski portal rynku sztuki: <http://www.artinfo.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Antykwariuszy i Marszandów Polskich (SAiMP): <http://www.antykwariusze.pl>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Artefakt	Dzieło ludzkiego umysłu i ludzkiej pracy w odróżnieniu od wytworów natury.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
2	Atrybucja	Przypisanie dzieła sztuki o nieznanym autorstwie konkretnemu artyście czy szkole.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
3	Bukinista	Antykwariusz uliczny handlujący starymi książkami i rycinami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
4	Estymacja	Określanie przybliżonej wartości dzieła sztuki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
5	Falerystyka	Dziedzina historii zajmująca się odznaczeniami i orderami; też: kolekcjonowanie odznaczeń i orderów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
6	Falsyfikat	Podrobiony dokument, pieniądz lub sfalszowane dzieło sztuki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
7	Filatelistyka	Kolekcjonowanie znaczków pocztowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
8	Finisaż	Uroczyste zakończenie wystawy dzieł sztuki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
9	Komitent	Właściciel towaru oddanego w komis.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
10	Konserwacja	Zabiegi mające na celu utrzymanie dzieła sztuki, antyku w dobrym stanie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
11	Marszand	Osoba zajmująca się handlem dziełami sztuki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
12	Numizmatyka	Nauka zajmująca się badaniem, opisem i systematyzowaniem numizmatów. Kolekcjonowanie numizmatów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
13	Proweniencja	Pochodzenie dzieł sztuki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/

INFORMACJA O ZAWODZIE – Antykwariusz 522101

14	Sygnatura	Własnoręczny podpis artysty na jego dziele.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
15	Wernisaż	Uroczyste otwarcie wystawy dzieł sztuki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/
16	Wydatowanie	Określenie czasu powstania dzieła sztuki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.